

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/103/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Эрдэнэт хот

2023 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: В.Жавзмаа
Утас: 70357955 Цахим хаяг: javzmaav@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.25 № 78
танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Д.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Үлдэх өртөггүй 2 автомашиныг дахин үнэлүүлж, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн үнэн зөв толилуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээнд орон нутгийн төсвөөс 1,977,559.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, үйл ажиллагааны зардалд 1,931,929.2 мянган төгрөгийг зарцуулж, 45,630.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэн, төсвийн гүйцэтгэл 97.69 хувьтай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 зорилт, 97 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын даргатай байгуулж, хэрэгжилтийг 94.0 хувьтай гэж үнэлсэн байна.

Тухай аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>28,287,582.00</u>	<u>64,293,065.40</u>
33	АВЛАГА	3,362.00	29,400,000.00
335	Бусад авлага	-	29,400,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	29,400,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	28,284,220.00	34,893,065.40
351	Түүхий эд материал	24,995,554.00	25,933,383.40
35110	Тусгай зориулалттай материал	24,995,554.00	25,933,383.40
354	Хангамжийн материал	3,288,666.00	8,959,682.00
35410	Бичиг хэргийн материал	3,288,666.00	1,275,260.00
35450	Барилгын засварын материал	-	7,684,422.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>274,843,532.97</u>	<u>291,839,292.15</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	274,843,532.97	291,839,292.15
392	Биет хөрөнгө	272,883,532.97	289,879,292.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	15,190,135.00	15,190,135.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,128,466.20)	(1,550,414.40)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	265,000,000.00	79,815,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(210,624,999.48)	(10,000,000.08)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	282,633,353.00	257,608,960.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,784,808.31)	(99,026,596.65)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	57,290,100.00	79,866,910.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(40,124,281.04)	(35,967,201.72)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	24,900,000.00	24,900,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,467,500.00)	(20,957,500.00)
393	Биет бус хөрөнгө	1,960,000.00	1,960,000.00
39301	Програм хангамж	462,000.00	462,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(462,000.00)	(462,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,960,000.00	1,960,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>303,131,114.97</u>	<u>356,132,357.55</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>303,131,114.97</u>	<u>356,132,357.55</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	303,131,114.97	356,132,357.55
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	136,221,473.66	136,221,473.66
512	Хуримтлагдсан үр дүн	165,154,979.66	218,156,222.24
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	165,154,979.66	165,154,979.66
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	53,001,242.58
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,754,661.65	1,754,661.65
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>303,131,114.97</u>	<u>356,132,357.55</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,489,672,530.00	2,557,962,157.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	183,325,990.00	173,193,442.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	183,325,990.00	173,193,442.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,306,346,540.00	2,384,768,715.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	155,174,840.00	407,208,915.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	154,134,840.00	80,008,915.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	327,200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,151,171,700.00	1,977,559,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,151,171,700.00	1,977,559,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,383,039,769.41	2,504,960,914.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,383,039,769.41	2,504,960,914.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	924,111,265.59	1,650,785,029.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	212,803,578.19	271,026,743.00
210101	Үндсэн цалин	162,469,555.84	191,458,556.00
210102	Нэмэгдэл	40,845,909.04	50,044,873.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,488,113.31	20,910,252.00
210104	Урамшуулал	-	8,613,062.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,830,612.85	34,336,319.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,378,006.57	24,041,851.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,266,389.84	2,827,994.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,735,830.80	2,129,703.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	399,338.18	480,638.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,051,047.46	4,856,131.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	720,000.00	864,000.00
210304	Байрны түрээс	720,000.00	864,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,091,884.64	37,124,196.00
210401	Бичиг хэрэг	5,611,665.00	6,877,356.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,403,881.00	25,808,621.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,553,684.64	1,482,709.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,164,894.00	2,955,510.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	36,563,081.00	19,996,799.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	330,695.00	16,999.00
210604	Урсгал засвар	36,232,386.00	19,979,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	12,023,628.00	8,633,980.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,523,628.00	8,633,980.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	171,934,950.50	276,113,786.56
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	166,252,300.00	271,104,035.56
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,362,000.00	4,362,000.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	253,750.50	253,751.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,900.00	350,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	420,143,530.41	1,002,689,206.26
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	336,313,330.00	911,086,755.44
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	83,830,200.41	91,602,450.82
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	458,928,503.82	854,175,884.47
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	175,000,000.00	350,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	175,000,000.00	350,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	205,147,865.00	450,747,835.60
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	24,517,269.00	24,388,135.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	129,932,092.00	331,404,316.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	50,698,504.00	94,955,384.60
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	78,780,638.82	53,428,048.87
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	78,725,198.82	45,630,528.87
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	55,440.00	7,797,520.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	106,632,760.59	53,001,242.58
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	106,632,760.59	53,001,242.58

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,306,346,540.00	2,384,768,715.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,306,346,540.00	2,384,768,715.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	155,174,840.00	407,208,915.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,040,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	154,134,840.00	80,008,915.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	327,200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,151,171,700.00	1,977,559,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,151,171,700.00	1,977,559,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,287,382,740.00	2,366,998,715.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,287,382,740.00	2,366,998,715.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	829,183,090.18	1,557,787,215.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	212,806,940.19	271,023,381.00
210101	Үндсэн цалин	162,472,917.84	191,455,194.00
210102	Нэмэгдэл	40,845,909.04	50,044,873.00

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,488,113.31	20,910,252.00
210104	Урамшуулал	-	8,613,062.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,830,612.85	34,336,319.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,378,006.57	24,041,851.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,266,389.84	2,827,994.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,735,830.80	2,129,703.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	399,338.18	480,638.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,051,047.46	4,856,131.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	720,000.00	864,000.00
210304	Байрны түрээс	720,000.00	864,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,228,859.64	35,510,790.00
210401	Бичиг хэрэг	5,716,400.00	3,706,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,143,881.00	25,608,621.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,553,684.64	2,580,359.00
210404	Ном, хэвлэл	5,650,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,164,894.00	3,615,510.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	36,524,369.00	21,209,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	347,694.00	1,230,000.00
210604	Урсгал засвар	36,176,675.00	19,979,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	12,023,628.00	8,633,980.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,523,628.00	8,633,980.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,500,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	169,075,350.50	274,855,401.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	163,392,700.00	269,166,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,362,000.00	4,362,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	253,750.50	253,751.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,900.00	1,028,750.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	336,973,330.00	911,353,544.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	336,973,330.00	911,353,544.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	458,199,649.82	809,211,499.87
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	175,000,000.00	350,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	175,000,000.00	350,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	204,419,011.00	405,783,451.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	24,517,269.00	24,388,135.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	129,932,092.00	331,404,316.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	49,969,650.00	49,991,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	78,780,638.82	53,428,048.87
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	78,780,638.82	53,428,048.87
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	18,963,800.00	17,770,000.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	18,963,800.00	17,770,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	18,963,800.00	17,770,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	18,963,800.00	17,770,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	18,963,800.00	17,770,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(18,963,800.00)	(17,770,000.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	136,221,473.66	1,754,661.65	58,522,219.07	196,498,354.38
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	106,629,398.59	106,629,398.59
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	136,221,473.66	1,754,661.65	165,154,979.66	303,131,114.97
2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	136,221,473.66	1,754,661.65	165,154,979.66	303,131,114.97
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	136,221,473.66	1,754,661.65	165,154,979.66	303,131,114.97
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	53,001,242.58	53,001,242.58
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	136,221,473.66	1,754,661.65	218,156,222.24	356,132,357.55

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,977,559,800.00	1,931,929,271.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,977,559,800.00	1,931,929,271.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,541,463,700.00	1,496,145,820.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	262,361,928.00	245,823,381.00
210101	Үндсэн цалин	170,680,488.00	166,255,194.00
210102	Нэмэгдэл	63,169,440.00	50,044,873.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,512,000.00	20,910,252.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	35,418,860.00	31,633,204.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,924,383.00	21,908,360.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,623,619.00	2,577,452.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,098,895.00	1,971,241.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	524,724.00	470,558.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,247,239.00	4,705,591.02
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,931,500.00	32,101,510.00
210401	Бичиг хэрэг	3,500,000.00	3,499,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,284,000.00	22,526,141.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,547,500.00	2,580,359.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,600,000.00	3,495,510.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,000,000.00	38,979,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,000,000.00	19,000,000.00
210604	Урсгал засвар	20,000,000.00	19,979,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,000,000.00	8,633,980.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,000,000.00	8,633,980.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	237,450,527.00	235,345,401.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	230,961,527.00	229,656,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,362,000.00	4,362,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	253,751.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,030,000.00	1,028,750.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	919,300,885.00	903,628,544.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	919,300,885.00	903,628,544.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	436,096,100.00	435,783,451.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	350,000,000.00	350,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	350,000,000.00	350,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	86,096,100.00	85,783,451.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	24,680,000.00	24,388,135.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,416,100.00	11,404,316.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	50,000,000.00	49,991,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,977,559,800.00	1,977,559,800.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,977,559,800.00	1,977,559,800.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,977,559,800.00	1,977,559,800.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	16	16
620001	Удирдах ажилтан	2	2
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	9
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 17,770.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 17,770.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Үүнд: Тоног төхөөрөмж худалдан авсныг тухайн зардалд тайлагнасныг аудитын явцад залрууллаа.

Аудитаар нийт 29,734.7 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 29,734.7 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 3 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Дизелийн түлш ашигладаг автомашинд бензин худалдан авсан, ашиглахгүй байхаар заасан автомашиныг ашиглаж шатахуун зарцуулсан болон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчдөд урамшуулал олгох заалт хүчингүй болсон байтал 12 сард олгож, авлагаар бүртгэсэнд албан шаардлага хүргүүлсэн болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчдөд гадаадад туршлага судлах, сургалтад хамрагдах зардал олгож, үр дүнг хэлэлцээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

заасантай нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Засгийн газрын 2021 оны 402 дугаар тогтоол "ИТХ-ын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа, тэдгээрийг чадавхжуулах арга хэмжээний зардлын нийтлэг жишиг, зарцуулах, тайлагнах журам"-ыг мөрдөж, хяналт хэрэгжүүлж, Зөвлөлийн хуралд үр дүнг танилцуулж байх.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн санхүүжилтээс 3 байгууллагад өөрийн батлагдсан төсвийн хүрээнд захиран зарцуулах төсвийн хүрээнд шийдвэрлэх боломжтой, нөөцтэй эсэхийг судлахгүйгээр хөрөнгө бэлтгэх санхүүжилт олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тухайн байгууллагуудын хөрөнгийн бүртгэл, ашиглалттай уялдуулан зайлшгүй шаардлагатай эсэхийг тогтоож, санхүүжилт олгон, үр дүнг тайлагнуулж байх.

3. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаан, Зөвлөлийн хурал, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн шалгалт зэрэг үйл ажиллагааны цай, хоолны зардал, хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллах зардлуудыг хэмнэлттэй зарцуулсан эсэх нь тодорхойгүй, үр дүнг үнэлж дүгнээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"; 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" гэж заасантай нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хуралдаан, шалгалт, хамтран ажиллах гэрээг оновчтой төлөвлөж, үр дүнг харьцуулж үнэлж байх.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Аймгийн ИТХ	1	17,770.0			1	17,770.0	1	17,770.0				
Дүн	1	17,770.0			1	17,770.0	1	17,770.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Аймгийн ИТХ	5	29,734.7			2	29,734.7	3						
Дүн	5	29,734.7			2	29,734.7	3						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж						
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн					
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил													
Аймгийн ИТХ													
Дүн													
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил													
Аймгийн ИТХ													
Дүн													
Нийт дүн													

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			